

Folketingets Udenrigsudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

02. november 2020

Besvarelse af spørgsmål 193 alm. del stillet af udvalget den 5. oktober 2020 efter ønske fra udvalget

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Som opfølgning på samråd den 2. oktober 2020 jf. URU alm. del – samrådsspørgsmål U og V bedes ministeren som aftalt oversende en skriftlig redegørelse fra ministeriet i forhold til regeringens indsats som opfølgning på FN's retningslinjer for erhverv og menneskerettigheder.

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr. 10 09 24 85

EAN nr. 5798000026001

em@em.dk

www.em.dk

Heri bedes ministeren berøre følgende emner;

a) Vil ministeren uddybe samarbejdet med andre nordiske lande, herunder redegøre for, hvilke initiativer ministeriet har taget for at fremme en fælles nordisk position på due-diligence, også i relation til at arbejde videre med dette i regi af et kommende EU-spor for en bindende due-diligence lovgivning?

b) Vil ministeren uddybe hvorledes regeringen har til hensigt at følge op på FN's anbefalinger fra 2019 med hensyn til erhverv og menneskerettigheder, herunder fremhæve hvilke konkrete initiativer regeringen har taget, og har til hensigt at tage som konkret opfølgning på disse anbefalinger?

c) Vil ministeren uddybe, hvilke initiativer ministeriet har taget i forhold til at fremme dagsordenen i EU, herunder møder med Kommissionen samt redegøre for, hvilken linje ministeriet har til hensigt at fremføre i forhandlinger i EU-regi?

Svar:

Ad a)

Indledningsvis skal det bemærkes, at arbejdet med lovpligtig due diligence fortsat forudsætter nærmere undersøgelser, og at der ikke findes nogen enkel måde, hvorpå en sådan lovgivning kan udformes, hverken nationalt eller i EU-regi. I de lande, der har forsøgt sig med nationale regler på området, kan der påpeges store forskelle i tilgang og forskellige udfordringer og uafklarede spørgsmål på grund af kompleksiteten.

Erhvervsministeriet er løbende i dialog med vores nordiske kollegaer bl.a. gennem vores repræsentation i Bruxelles. Derudover deltager Erhvervs-

styrelsen i en OECD-arbejdsgruppe om virksomhedernes samfundsansvar, hvor der udveksles erfaringer med at skabe gode rammer for virksomhedernes samfundsansvar og bæredygtighed på tværs af landene.

Ministeriet er i særlig tæt kontakt med Norge, som er det nordiske land, der er kommet længst med at igangsætte konkrete nationale tiltag på due diligence-området. Den danske mæglings- og klageinstitution NCP Danmark har ligeledes haft drøftelser med deres norske kollegaer og med det særlige ekspertudvalg, som den norske regering har nedsat for at komme med forslag til et lovudkast på due diligence-området.

Erhvervsministeriet vil spille aktivt ind i de EU-processer, der går forud for EU-Kommissionens forventede fremsættelse af direktivforslag på området. I den forbindelse vil der være et fokus på potentielle nordiske fællesinteresser, som vi vil gå i yderligere dialog med vores nordiske naboer omkring.

Ad b)

FN's Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder (1966) udgør kernen i arbejdet med beskyttelse af de såkaldte ØSK-rettigheder og understøttes af arbejdet i den underlæggende FN komité for økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (ØSKR-komitéen).

Komitéen overvåger staternes efterlevelse af konventionen, hvilket foregår ved en periodisk rapporterings- og eksamineringsproces, hvor staterne rapporterer til komitéen og modtager anbefalinger på baggrund af en mundtlig eksaminationsproces. Alle deltagende stater i FN's konvention afleverer ca. hvert 5. år. Danmark deltog den 8.-9. oktober 2019 i en periodisk eksamination ved komitéen i Genève. ØSK-eksaminationen tog afsæt i Danmarks 6. periodiske rapport til komitéen, som blev afleveret i maj 2018, samt Danmarks efterfølgende besvarelse af komitéens skriftlige spørgsmål ("List of Issues") fra juli 2019. Danmark skal ved afleveringen af den 7. periodiske rapport i oktober 2024 rapportere om status for implementeringen af anbefalingerne.

Regeringen modtog 38 anbefalinger fra komitéen, herunder tre anbefalinger der vedrører menneskerettigheder og erhverv inden for Erhvervsministeriets ressort. De har nr. 19, 20 og 29 og vedrører hhv. lovpligtig due diligence om menneskerettigheder, en ny national handlingsplan for menneskerettigheder og erhverv og indsats for flere kvinder i ledelse.

Anbefaling 19 – lovpligtig due diligence om menneskerettigheder

ØSK-Komitéen anbefaler, at den danske stat vedtager lovgivning om lovpligtige due diligence processer for beskyttelse af menneskerettigheder.

En række europæiske lande har indført eller arbejder på at indføre lovpligtig due diligence på områder, som fx børnearbejde, tvangsarbejde og menneskehandel, for udvalgte virksomheder. De nationale love varierer betydeligt i fokusområder samt i rækkevidden af forpligtelserne, hvilket for nuværende ikke giver et klart billede af erfaringerne med lovregler på området. Samtidig er der risiko for, at flere og varierende nationale lovkrav skaber et kludetæppe af lovgivning på tværs af landene, der gør det svært at navigere for virksomheder og ofre for menneskerettighedskrænkelser, miljøforurening mv.

Spørgsmålet om lovpligtig due diligence udspringer således af komplekse globale udfordringer, der berører en lang række danske virksomheder, og som hverken lader sig løse let eller hurtigt, men kræver internationalt samarbejde.

Regeringen bakker klart op om behovet for fælleseuropæisk regulering af virksomheders brug af due diligence processer i forhold til samfundsansvar og bæredygtighed. Dette påpegede regeringen også i et høringsvar til EU-Kommissionens roadmap-høring, som regeringen sendte til EU-kommissionen den 8. oktober. Vi afventer nu en egentlig offentlig høring fra EU-Kommissionen, der forventes at komme i løbet af efteråret forud for den forventede fremsættelse af et direktivforslag.

Danmark har interesse i at adressere denne type udfordringer i regi af EU, hvor der er mulighed for at udarbejde de nødvendige tværgående analyser og gennemføre fælles regler på tværs af medlemsstaterne.

Anbefaling 20 – National handlingsplan

Komitéen anbefaler, at Danmark inkluderer en tilslutning til lovpligtig due diligence i en ny national handlingsplan for menneskerettigheder og erhverv.

Den første danske National Action Plan (NAP) blev præsenteret af den tidligere regering i marts 2014, og er en implementering af FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv fra 2011. Det kommende arbejde med lovpligtig due diligence bør, som nævnt, foregå på EU-niveau for at sikre et fælles "level playing field". Der vurderes derfor ikke at være et selvstændigt behov for at udarbejde en ny national handlingsplan på nuværende tidspunkt.

I stedet arbejder regeringen for, at EU-Kommissionen evaluerer området og eventuelt udarbejder en ny EU-handlingsplan. Regeringen kan på den baggrund og på baggrund af arbejdet med lovpligtig due diligence træffe beslutning om behovet for en ny handlingsplan, der tager højde for internationale prioriteter.

Anbefaling 29 – indsatser for flere kvinder i ledelse

ØSK-Komiteén anbefaler, at regeringen indsamler data og information om kønssammensætningen i virksomheders ledelseslag. Det anbefales endvidere, at regeringen igangsætter indsatser til at øge kvinders andel, herunder midlertidige indsatser, hvis de indsamlede data identificerer manglende diversitet i virksomheders ledelseslag.

Efter den gældende lovgivning er de største danske virksomheder og alle statslige virksomheder (i dag op til ca. 2.200), som ikke har en ligelig kønsfordeling i det øverste ledelsesorgan, forpligtet til at opstille et måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i deres øverste ledelsesorgan (typisk bestyrelsen).

Derudover skal private virksomheder og statslige virksomheder med mere end 50 ansatte udarbejde en politik for at fremme en ligelig kønsfordeling i de øvrige ledelseslag. De omfattede virksomheder skal årligt redegøre for deres måltal og politikker i ledelsesberetningen i årsrapporten eller på deres hjemmeside.

Erhvervsstyrelsen udarbejder årligt en opgørelse af kønsfordelingen i de største danske virksomheders øverste ledelsesorgan. Den seneste årlige opgørelse viser, at andelen af kvinder i de børsnoterede virksomheders bestyrelser (generalforsamlingsvalgte dvs. eksklusive medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer) i perioden fra den 15. august 2016 til den 15. august 2019 kun er steget fra 15,5 pct. til 17,4 pct., dvs. en stigning på 1,9 procentpoint på tre år.

Jeg mener, at udviklingen i antallet af kvinder i ledelse i Danmark går for langsomt. Regeringen planlægger at igangsætte konkrete initiativer, der skal styrke den eksisterende lovgivning om måltal og politikker for kønsfordelingen i bestyrelser. Regeringen forventer at igangsætte politiske drøftelser, der skal fremme flere kvinder i ledelse.

Ad c)

Erhvervsministeriet og Erhvervsstyrelsen har holdt møde med EU-Kommissionen i forbindelse med forslaget om revision af direktivet for ikke-finansielle rapportering (NFRD). På dette møde spurgte Erhvervsministeriet ind til, hvordan EU-Kommissionen vil koordinere og sikre sammenhæng mellem NFRD og andre relaterede initiativer, herunder især det forventede EU-direktivforslag om due diligence, da kommunikation (rapportering) er et væsentligt element i en due diligence proces. Der blev ligeledes henvist til regeringens høringssvar om NFRD, hvori regeringen opfordrer EU-Kommissionen til at sikre større gennemsigtighed i CSR-

rapportering om, hvorvidt virksomheder anvender due diligence processer.

Som nævnt vurderes det, at en fælles europæisk retning på due diligence er at foretrække frem for forskelligartede nationale lovgivninger på området. Det skal dog samtidig pointeres, at der venter et stort arbejde forude med at få undersøgt og konsekvensvurderet de forskellige dele af et muligt tiltag, så EU-Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet har det bedst mulige grundlag for at udarbejde den rigtige model. Her vil Erhvervsministeriet spille aktivt ind i arbejdet.

En kommende lovgivning på området skal ideelt set både være klar og let at efterleve for virksomhederne, mulig at håndhæve for myndighederne, og sikre retssikkerhed for alle parter. Regeringen har allerede gjort EU-Kommissionen opmærksom på behovet for grundige analyser i et høringssvar til et kommende initiativ om bæredygtig virksomhedsledelse, som også er sendt til Udenrigsudvalget.

Med venlig hilsen

Simon Kollerup